

דף יומי

INSIGHTS וממצא דאף

Mar 5

“And The Lions Eat The Antelopes etc. etc.” (Lion King, Life Lesson)

Which tastes better, a sheep or a goat? The גמרא in כח כריתות and פסחים גז imply that they are both the same. In regards for precedence for being brought up on the alter, there is a מחלוקת תנאים in הוריות יג.

מאי סלקא ביה ביששכר איש כפר ברקאי אמרי מלכא ומלכתא הוו יתבי מלכא אמר גדיא יאי ומלכתא אמרה אימרא יאי אמרו מאן מוכח כהן גדול דקא מסיק קרבנות כל יומא אתא איהו אחוי בידיה אי גדיא יאי יסק לתמידא אמר מלכא הואיל ולא הוי ליה אימתא דמלכותא ניפסקו לימיניה יהב שוחד ופסקיה לשמאליה שמע מלכא ופסקיה לימיניה וכו. (פסחים גז-גז:)

שעירת יחיד קודמת לכבשת יחיד והא תניא כבשת יחיד קודמת לשעירת יחיד אמר אביי תנאי היא מר סבר שעירה עדיפא שכן נתרבתה אצל עבודת כוכביך ביחיד ומר סבר כבשה עדיפא שכן נתרבתה באליה וכו. וכו. (הוריות יג.)

Do Lamb
burgers taste
better than
beef?

דף יומי

INSIGHTS AND ANALYSIS

יאוש שלא מדעת

A Vort חיזוק

רב ספרא לרווחא דמילתא הוא דעבד (בבא קמא קטז).

Never Give Up Hope

Did he, or did he not give up hope?

בעא מיניה רב כהנא מרב ירד להציל ועלה שלו מאליו מהו אמר ליה משמיא רחימו עליה כי הא דרב ספרא הוה קאזיל בשיירתא לוינהו ההוא ארי כל ליליא קא שרד ליה חמרא דחד מינייהו וקא אכיל כי מטא זמניה דרב ספרא שדר ליה חמרא ולא אכליה קדים רב ספרא וזכה ביה אמר ליה רב אחא מדיפתיה לרבינא למה ליה למיזכי ביה נהי דכי אפקריה אדעתא דאריה אפקריה אדעתא דכולי עלמא לא אפקריה אמר ליה רב ספרא לרווחא דמילתא הוא דעבד

(בבא קמא קטז).

The Mishnah ruled that if the rescuer stipulated that he must be reimbursed for his donkey, he receives full compensation. The Gemara cites an inquiry regarding this ruling:

Rav Kahana inquired of Rav: If after making this stipulation [the owner of the less valuable donkey] went down to rescue the other person's donkey, and his own donkey then came up from the river on its own, what is the law? Can he or can he not demand the worth of his donkey? Rav said to Rav Kahana: He is entitled to full payment, as if his animal had died. As for the reappearance of his donkey, from Heaven they had mercy upon him, and preserved the life of his donkey. This in no way undermines his claim. This is like the incident in which Rav Safra was traveling in a caravan, and this certain lion escorted them, and protected their animals from wild beasts and bandits. Every night they would give the lion a donkey belonging to one of them, and the lion would eat it. When Rav Safra's turn came, he sent the lion a donkey and it did not eat it. Rav Safra hurried and re-acquired [his donkey] before someone else would take it.

We see that Rav Safra was permitted to take his donkey back without further obligation to the other members of the caravan. Likewise in Rav Kahana's case, the one who abandoned his donkey should be permitted to retrieve it without losing his promised compensation.

Rav Acha of Difti said to Ravina: Why was it necessary for Rav Safra to re-acquire his donkey? Granted that he abandoned his donkey to the lion, still, it should not have been necessary for him to reclaim it. For when he abandoned it, he abandoned it only with regard to the lion; with regard to everyone else, he did not abandon it! Why then should he now need to re-acquire it? Ravina answered Rav Acha of Difti: Strictly speaking, Rav Safra had no need to acquire it again. Rav Safra did this only as an added precaution.

אמר רבי כרוספדאי אמר ר' יוחנן שור הנסקל שהוזמו עדיו כל המחזיק בו זכה בו אמר רבא מסתברא טעמא דר' יוחנן כגון דאמר ליה גרבע שורו אבל אמרו רבע שורו הוא בעצמו מידע ידיע דלא רבע ולא מפקר ליה וטרח ומייתי עדים ומאי שנא מהא דאמר רבא בר איתי אמר ר"ל עיר הנידחת שהוזמו עדיה כל המחזיק בה זכה בה עיר הנידחת דרבים

דף יומי דאטאס און זינסיגט דאס

נינהו כל חד אמר בדעתיה אנא לא חטאי אחריןא חטא ומפקר ממוניה אבל הכא דבדידיה תליא מילתא הוא בעצמו מידע ידע דלא רבע ולא מפקר ליה וטרח ומייתי עדים אמר ר"ל הנותן מתנה לחבירו ואמר הלה אי אפשרי בה כל המחזיק בה זכה בה ומ"ש מהא דאמר רבה בר אבוה אמר רב ששת ואמרי לה א"ר אבהו אמר רב ששת מקבל מתנה שאמר לאחר שבאת מתנה לידו מתנה זו תיבטל מבוטלת אי אפשרי בה דבריו קיימין בטילה היא אינה מתנה לא אמר כלום מאי לאו דבריו קיימין דהדרא למרה לא דבריו קיימין והוא נמי לא קני לה וכל המחזיק בה זכה בה מיתבי האומר לחבירו דין דברים אין לי על שדה זו אין לי עסק בה וידי מסולקת הימנה לא אמר כלום והא ידי מסולקת הימנה כאי אפשרי דמי וקתני לא אמר כלום שאני התם דאמר כי סליק נפשיה מדין דברים מגופה דשדה לא סליק נפשיה מיתבי הכותב נכסיו לאחרים והיו בהן עבדים ואמר הלה אי אפשרי בהן אם היה רבו שני כהן אוכלין בתרומה רשב"ג אומר כיון שאמר אי אפשרי בהן כבר זכו בהן יורשין בשלמא לרשב"ג קסבר כי יהיב איניש מתנה אדעתא דמקבלין ליה מיניה כי לא מקבלין ליה מיניה הדרא למרה אלא לת"ק אי כי אמר אי אפשרי בהן כל המחזיק בהן זכה בהן הכא דאמר שני אי אפשרי בהן הווי להו זרים וקאכלי זרים תרומה קסבר המפקיר עבדו יצא לחירות וצריך גט שחרור מרבו וקסבר מעוכב לגט שחרור אוכל בתרומה (כריתות כד.-כד:)

What is the difference between the case in בבא קמא and the case in כריתות?

Why in בבא קמא do we say that רב ספרא didn't have to be זוכה in it since he was only מייאש on it on the condition that it would be eaten by a lion, and that he wasn't מייאש on it in the event that it would be taken by someone else if the lion didn't eat it, whereas in כריתות we say that once the person was מייאש because the שור was going to be killed, it becomes permissible even for a third party to be זוכה in it if the שור ends up becoming permitted through מזימין, discrediting the testimony that the שור is a הנסקל? Why don't we say that he was מייאש for it to be stoned, but not for someone to take it if it ends up being not חייב מיתה?

Similarly we find in בבא מציעא:

אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי וכי מאחר דאיתותב רבא הני תמרי דזיקא היכי אכלינן להו אמר ליה כיון דאיכא שקצים ורמשים דקא אכלי להו מעיקרא יאושי מיאש מנייהו (בבא מציעא כב:)

This is in middle of the discussion of the גמרא concerning מדעת שלא יאוש which we just established to be not יאוש in accordance with the opinion of אב"י.

Rav Acha son of Rava said to Rav Ashi: Now that Rava has been refuted in regard to his acceptance of a state of abandonment even without the owners awareness of it, these wind-blown dates, how are we permitted to eat them?

Rav Ashi replies: Rav Ashi said to Rav Acha the son of Rava: Since there are vermin and crawling creatures that eat the fallen dates, the owner certainly despairs of recovering them from the very beginning, even before they are blown from the tree.

Perhaps you can explain the ruling in the case of בבא קמא that there is enough of a chance that the lion will not eat the donkey that we can say that he did not give up hope on his donkey with regard to other sources of losing the donkey other than the lion eating it. However if the chances of the donkey becoming lost or destroyed are overwhelmingly large and significant enough than even if it ends up getting destroyed from another source, nevertheless it is considered that the owner gave up

דף יומי דאגאס וואס דאס

hope on it. Likewise in the case of בבא מציעא and כריתות the chances of the fruits getting destroyed or the שור הנסקל bull getting killed are so high that it is definitely considered that the owner was מייאש.

I think the גמרא says this more explicitly in בבא מציעא:

אמר ר' יוחנן משום רבי ישמעאל בן יהוצדק מנין לאבידה ששטפה נהר שהיא מותרת דכתיב וכן תעשה לחמרו וכן תעשה לכל אבדת אחיך אשר תאבד ממנו ומצאתה מי שאבודה הימנו ומצויה אצל כל אדם יצאתה זו שאבודה ממנו ואינה מצויה אצל כל אדם (בבא מציעא כב:)

Come learn a proof to Abaye's שיטה from the following : For R' Yochanan said in the name of R' Yishmael Ben Yehotzadak: From where do we derive that a lost object swept away by a flooding river is permitted to whoever finds it? For it is written in the Torah concerning the commandment to return lost property: *And so shall you do for his donkey, and so shall you do for his garment, and so shall you do for any lost object of your brother that is lost from him and you have found.* This teaches that only that which is lost to him but is accessible to all mankind must be returned. This case of the object swept away by a flood is therefore excluded from the law of return inasmuch as the object is lost not only to him, but is inaccessible to all mankind.

Perhaps the exact גדר of when a person would be מייאש and when he would not, is subject to a בבא מציעא in מחלוקת ראשונים.

Here is a more fuller quote of that גמרא in בבא מציעא along with the תוספות and הגהות הגר"א there.

אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי וכי מאחר דאיתותב רבא הני תמרי דזיקא היכי אכלינן להו אמר ליה כיון דאיכא שקצים ורמשים דקא אכלי להו מעיקרא יאושי מיאש מנייהו יתמי דלאו בני מחילה נינהו מאי אמר ליה באגא בארעא דיתמי לא מחזקינן מוחזק ועומד מאי כרכתא מאי אמר ליה אסירן (בבא מציעא כב:)

תוס' ד"ה כרכתא מאי . אם יש גדר סביב האילן מי שרו אותם שהרוח מוליך אותן חוץ לגדר דרך עליו הלא הבעלים סבורין שכולן יפלו תחת האילן ושם ישתמרו משקצים ורמשים

הגהות הגר"א אות ב' ג"ב אבל הרמב"ם כתב אם הקפיד והקיף כו' שהרי גילה דעתו שלא מחל

Perhaps the explanation in the גר"א is that he understands that the רמב"ם is arguing with תוספות. According to the רמב"ם the question is only pertaining to the fruits that are within the stone wall enclosure. Therefore he must hold that in regards to the fruits that fall outside of the stone wall enclosure, they are permitted since the owner is מייאש since there are שקצים ורמשים who will surely eat them. תוספות on the other hand understand the question of רב אחא בריה דרבא to be pertaining to the fruits that wind up outside of the stone wall enclosure, which רב אשי then goes onto say that they are אסור. What about the fact that the fruits might end up being eaten by שקצים ורמשים? Apparently תוספות holds that that is not an inevitable consequence, and so if the owner puts up a stone wall the passerby is not allowed to take the fruits outside of the stone wall. Without the גר"א I might have thought that the רמב"ם and תוספות are not arguing. I would say that the רמב"ם holds like תוספות and the reason behind תוספות's ruling the fruits outside of the stone wall enclosure forbidden to passerby's is since the owner showed דעת גילוי דעת that he is מקפיד on them. I want to say from the לשון of the גר"א it is משמע that he understands that the רמב"ם is arguing with תוספות here. So I want to say that a lion eating an animal is the same extant of probability as a fruit getting eaten by שקצים ורמשים.

דף יומי שאלות ומסע אדם

Either way perhaps we can say a חידוש here is that just because an animal is in front of a lion, does not mean that it will inevitably be eaten by the lion.

תנו רבנן נפל לגוב האריות אין מעידין עליו וכו'. וכו'. (יבמות קכא.)

שלום